

Laikykitės Didžiojo įžado

DZENO MEISTRAS SEUNG SANAS

Lankydamasis Europoje aną pavasarį, dzeno meistras Seung Sahnas po kiekvieno rytinio sėdėjimo aiškino konganus. Čia pateikiama dalis kalbos, pasakytos Londone.

Atbudimas yra pavadinimas. Šis pavadinimas tėra mokymui reikalingas žodis. Iš pat pradžių nėra jokio atbudimo ar nušvitimo. Visi ir kiekvienas nuolat patiria kasdienį atbudimą. Geriant kavą – kavos atbudimas; pasivaikščiojimo metu – pasivaikščiojimo atbudimas; žiūrint televizorių – televizoriaus žiūrėjimo atbudimas; vairuojant automobilį – vairavimo atbudimas. Kiekvieną akimirką vis atbundame, atbundame, atbundame. Atbudimas – tai aiškus, skaidrus protas. Aiškus protas – vadinasi, nėra nei subjekto, nei objekto, nei vidaus, nei išorės. Išorė ir vidus jau būna susivieniję. Ko norite būdami vientisi? Tik tiek! Šito visiškai pakanka!

Taigi kiekvieną akimirką būname aiškaus proto, kiekvieną akimirką atbundame. Nieko ypatinga. Jei išsigalvojate koki nors ypatingumą, jeigu išgalvojate atbudimą ir neatbudimą, tai atbusti jums nepavyks. Kasdienis protas visada skiria atbudimą nuo neatbudimo, vadinasi jis išskiria atbudimą kaip kažką ypatinga. Ir nelieka jokio atbudimo. Širdies sūtroje sakoma: „Nėra jokio pasiekimo ir nėra jokio siekinio.“ Turite matyti, kas yra neatbudimas. Tai yra niekas. Niekas irgi yra klaidingas. Kai geriate, tik gerkite. Kai esate pavargę, tiktai miegokite. Kai kas nors yra alkanas, duokite jam pavalgyti. Tik tiek. Viskas labai parasta.

Jūs visi per daug suprantate, todėl nė vienas nesate paprastas. Būdami nepaprasti, norite atbusti, norite kažką išgalvoti, sukurti. Norėdami atbusti galite visą gyvenimą paversti saviugdų patydomis, bet taip ir neatbusite. Net jei begalinius amžius sėdėsite dzeno meditacijose, vis vien neatbusite. Mes sakome: palikite visa tai. Tačiau daugelis žmonių vis kažko nori. Šitas ko nors norėjimas randasi iš karmos. Ją turi visi. Kai iškyla karma, pasitraukia aiškus protas. Kai reiškiasi karma, jūs prarandate save. Taigi kasdienis protas yra neaiškus, neskaidrus.

Seniau būdavo didžiųjų vienuolių ir mokslininkų, kurių supratimas būdavo puikus. Jie suprasdavo visas filosofijas – daoizmą, konfucianizmą, budizmą. Jie ne tik suprasdavo; visa, ką suprasdavo, jie būdavo pasisavinę. Jeigu „suvirškintumėte“ visa, ką suprantate, tada jūsų protas vėl būtų labai paprastas. Tačiau jei jūs daug ką suprantate, skaitote daug knygų, daug šnekate, daug visko patiriate, ir negalite viso to pasisavinti, tada negalite gauti nieko iš to, kas jums priklauso. Jūs tada tik turite daugybę visokio svetimo gėrio. Todėl toks protas yra labai painus. Jis negali nuspręsti. Vadinasi, jūsų mąstymo galia valdo jus. Prikrovus protą svetimų idėjų, privalote jas pasisavinti. Tada jos bus jūsų. Tai labai svarbu. Taigi senovės mokslininkai

viską priimdavo ir „suvirškindavo“. O jų prote nelikdavo nieko. Panašiai kaip kompiuteryje. Kompiuteris gali vykdyti daugybę visokių veiksmų ir skaičiavimų, tačiau kai užduotis pabaigiama, procesoriuje nelieka nieko! Spūst mygtuką, tarkšt, tarkšt klaviatūra ir atsakymas jau ekrane. Labai paprasta. Todėl viską dėkitės į protą, tada pasisavinkite, suviršinkite, taip sakant, o tada, kai prireiks, tik pasirinksite tai, ko reikia. Ir gausite atsakymą.

Todėl senovės mokslininkų ir didžiųjų dzeno meistrų kalba, supratimas ir veiksmai visada yra vieningi. Tačiau dabartiniai žmonės nepajėgia pasisavinti, „suvirškinti“, todėl jų supratimas eina vienu keliu, o veiksmai ir poelgiai – visai kitu.

Kartą Mang Gong Sunimas, mano mokytojo mokytojas, aplankė savo mokytoją Kyeong Ho Sunimą (*skaityk* Kjeng Ho). Buvo to mokytojo gimimo diena, tad Man Gong Sunimas atsinešė šiek tiek mėsos, gėrimo ir ryžių paplotėlių. Kyeong Ho Sunimas buvo labai laimingas matydamas Mang Gong Sunimą.

„Tu toks užsiėmęs, bet vis dėlto ištaikei ateiti?“

Mang Gong Sunimas atsakė: „Ne, meistre, aš neužsiėmęs. Juk Tavo gimimo diena, todėl ir aplankiau. Kadangi Tu jau viską turi, tai atsinešiau tik truputį maisto.“ Ir jis išsitraukė mėsos, vyno ir ryžių paplotėlius.

Kyeong Ho Sunimas tarė: „O, nuostabu! Iš kur visa tai gavai?“

Mang Gong Sunimas atsakė: „Dabar man nėra jokių kliūčių. Jei kas nors duoda man vyno, išgeriu. Jei neduoda, negeriu. Jei kas nors duoda mėsos, suvalgau. Mėsos ar ryžių, vienas ir tas pats. O jei neduoda, nevalgau. Jei gaunu ryžių paplotėlių, tai juos ir valgau.“ Taip jie ir šnekučiavosi.

Kyeong Ho Sunimas tarė: „Na, Mang Gong Sunimai, Tu labai geras. Bet mano protas yra kitoks.“

„Tikrai? Tai koks gi Tavo protas, meistre?“

„Man nepavyksta išsilaisvinti. Vis ko nors noriu. pavyzdžiui užsimanau česnako. Šventykloje juk nėra česnako, tad keliauju į miestą, nusiperku kelias česnako skilteles, pasisodinu jas, tada užauga nemažai česnaku ir aš jų prisivalgau.“

Klausant šių žodžių Mang Gong Sunimo protas krūptelėjo „Bam!“. „Dzeno meistre, – tarė jis, – atsiprašau, kad taip nutiko. Ligi tol aš nesupratau. Dabar jau suprantu.“

Mang Gong Sunimo protas buvo vien tik pirminis atbudimas. Kyeong Ho Sunimo kalba buvo galutinis atbudimas. Pirminiame atbudime niekas neturi kliūčių. Matant vien štai tai yra tiesa; girdint vien štai tai yra tiesa; viskas, suvokiama kaip vien štai tai, yra tiesa. Taigi nėra jokių kliūčių. Viskas yra tvarkoj. Pratybos – puiku, jokių pratybų – puiku.

Šitai yra jau praėjus pradžių pradžia. Pradžių pradžios pasiekimas yra pirmasis atbudimas; vien štai tai yra pradinis atbudimas. Galutinis atbudimas reiškia: ne vien tik man. Visa ko noriu, skirta visiems žmonėms. Vadinasi, laikotės Didžiojo įžado. O tada turite eiti tiesiai. Netikrindami ir nekontroliuodami savęs. Kai sakote: „Jei ką nors gaunu, valgau; nieko negaunu, nevalgau“, tai čia nėra jokio įžado, nėra jokio bodhisatvos, jokios didžios meilės ir jokios atjautos. Gaunu – gerai, netenku – gerai, kenčiu – gerai, nepatiriu kančios – gerai. Toks protas niekam tikęs. Turite eiti tiesiai ir atkakliai lavintis kitų žmonių labui. Toks mokymas yra teisingas. Todėl Mang Gong Sunimas tada suprato: „Atsiprašau, kad taip nutiko.“

Turiu vilties, kad jūs eisite tik tiesiai nežinau, atkakliai lavinsitės visų žmonių labui ir atbusite bei atversite savyje Didžią Meilę, Didžią Atjautą ir Didį Bodhisatvos Kelią, ir išgelbėsite visus žmones iš kančių. Ačiū.

– *vertė J.V.*

Copyright © 2009 Kvan Um dzeno mokykla